

KÖRÖSSI P. JÓZSEF

AKI FŐZNI TANUL, AZ A LEGSZEGÉNYEBB. KRÚDY VAGY CHOLNOKY

Városi ember vagyok, falun élek

Minden házasságban az összetört párok mindegyike megérdemel egy-egy pofont a jóistentől! Mondom, mert mondhatom.

Űl egy nagyon nagy lakásban egyedül a városi ember, aki falun él. Hatszobás, tizenkét helyiséges, tornácos, nagy udvaros, kertes.

Róza

Örülök, örülni tudok mindennek, ami utánad maradt itt. Az ételekre is gondolok, amiket nekem – rendszerint egy hétre valót – megfőztél. Tyúkhúsleves daragaluskával, gombapaprikás háromféle erdei gombából, rizibizi, úgy, ahogy csak te tudod elkészíteni, mert van benne egy kevés ez meg az, amit nem árulhatsz el, krumplitorta.

Nem is az, hogy most már megint megmaradok egy egész hétig vagy annál tovább, hanem az az élmény tart életben, ami mögötted vagy utánad velem maradt, az dönti el, miért is nem szeretlek.

Mert, tudod, nem szeretlek.

Tudod, én nem hajtok senkire. Próbálkozom. Nem hajtottam rád sem. Megtörtént egyszer, telitalálatos próbálkozás volt, és most már hajtás ezerrel minden percedért, amit tőled és belőled magamra sajtolhatok. Hajtás minden percedért, de nem érted, nem rád. Nem érdekel, ki vagy, akkor sem, amikor itt vagy, fetrengsz és szenvedsz látványosan, örömteli ölelésben a testem alatt. Merthogy nem vagy csak az enyém. Én sem csak a tied vagyok, hanem a saját magamé, főleg.

Én persze olyat nem akarok, nem teszek, ami téged – férjes asszony vagy – a mostaninál rosszabb helyzetbe hoz. Ketten vigyázunk erre. Nekem veszténivalóm – vén, magános férfi, akire lényegesen fiatalabb lányok hajtanak gátlástalanul – nincs. Előtted viszont ott a férjes élet, amiben – ezt kértem – maradjon benne picit az enyém, az én életem is, azt is vidd magaddal tovább, ha majd úgy alakul, akár öregasszonyosan. De most még hozzám képest fiatalodj. Nekem ne, neki szülj gyermeket. Még egyet, és utána még.

Almabefőtt

Levél. „Gratulálok az egyéni sikeredhez, költőt kívánsz az ágyba, de nekem is szükségem van sikerélményre, amihez most már (a kimaradó ápolónő és házi szerető mellé) kézi vezérlésű háziasszony működtetésére is szükségem van. Mégiscsak férfiból vagyok, bármit is gondolsz erről, megvan még hozzá mindenem, valamit érvényesítenem kell, különben *kiszaladnak a szálak a kezemből*. Mintha valaki húzná őket, a szálakat kifelé. Nehogy már önjáró akarj lenni, te ribanc, nálam! Elég nekem, ha én az vagyok. Ha semmi nem működik, a sok semmiből egyet valahogy mégiscsak működtetni lehet, ha másképpen nem megy, visszafelé. Költődre nem vagyok

kíváncsi, engedd, hogy lássam majd (sok-sok év múlva) a férjed, az elsőt, a másodikat, a harmadikat meg a negyediket. Nem hagyhatasz egyedül. Hárman vagyunk, hárman lesztek, hárman leszünk.”

Elmentem aludni hozzá, Almabefőttökhöz. Úgy döntöttem, nála alszom, aztán, és nem közben, majd csak kiderül, mire vagyunk képesek együtt, esetleg egymás mellett, és majd egymás nélkül is. Ismerem rég, kutattam a lelkében, ő nem különben az enyémben hét kerek éven át. Hosszú combjairól nem beszélek itt, ez itt egy vallomás.

Sérelmes és megalázó volt a megjelenésem. Kire nézve? Nem tudom. Éppen a fürdőkádból szállt ki, ahova egy költővel bújt, reménykedve a forró vízben. Csengetésemre tört kifelé, mint aki tudja, én vagyok az, az ő szerelme.

Számítható egy kicsi, egy egészen kicsi szerelemre, amit addig tökéletesen tőlem soha nem kaphattál meg, de éppen most azt vittem volna neked, gondoskodással. Hát én elvittem, te meg beengedted. Dehogyan.

Álltunk a küszöbön. Ő belül, én meg kívül. Ő bent, én meg kint. Aztán fordultunk. Menj már be, mondta, ő majd kijön, azt a másikat kizavarom. Vannak ilyen helyzetek. Krúdnyál. Így maradhattam ott, vénember, azt a kidobott fűgyereket – a küszöbön félrehúzódtam előle – megalázva. De legalább láttam.

Kísértem a költőt, de már nem testtel, csak a szememmel. Legszívesebben a csokrot adtam volna a kezébe, azt, amit drága Almabefőtt, nem hoztam. Nem hoztam fel a harmadikra. Mielőtt fölkapaszkodtam volna, a kapu előtti kukába dobtam. Éppen jött a szemeteskosci, a kukás. Nem hoztam semmit, mondtam. Dehogyanem, mondta ő, mondta Almabefőtt. Azt hoztad, amit láttam. Láttam egy hete meg az azelőtti héten is az ablakból, azt hoztad, amit kukába dobtál. Ahogy szoktad. Elhozod a kapuig, és ott (mindig szerda lesz) a másnap üritésre kitett kukába dobod. Előtte kicsit bizonytalankodsz. Fel nézel az ablakomra, látod, hogy nem látlak. Látni akarod, hogy nem látlak. Visszahúzódok a függöny mögé, lássad, hogy nem látlak, hogy nem látsz.

Ekkor fordultunk meg, ekkor került a költő ki, én meg belül a küszöbön, és ez után ment el a fiú, aki – már megint Krúdy – költő volt valamikor, és eddig tartott neki.

Hogy lehettél egy időben a fürdőkádban minden szerda előtti napon este meg az ablakban, a függönyöd mögött is?

Ezek után már semmi sem történt. Leköltözött hozzám a faluba ez a lány, Almabefőtt, aki, miközben csak én szerettem, és ő csak engem szeretett, a fürdőkádban, forró vízben, azzal a költőfiúval megbarátkozott. (Ez már Cholnoky, a László.)

Hívott a volt feleségem a madzagoson, nem szólt bele. Nem is nyögött. A madzagost, ha felveszed, nagy valószínűséggel pár percig még otthon lehetsz. Túl messzire akartam menekülni tőle. Vagy előle. Túl hosszsan csomagoltam. Megelőzött. Beállított, megtépte a költő egy fürdőkádas szeretőjét, nehezen tudtam egymástól széthordani őket, Almabefőttet a volt feleségemtől, akkor már valaki másnak a nőjét.

Ha van még egy kicsi polc nálad, akkor maradok a polcon, ezt mondta egyszer később, a megtépés után Almabefőtt. És odaraktam. De az a másik, az asszony, a madzagoson telefonálgató lekerült, nem először, hiszen jönnek-mennek az álmok, az egyik vágy ide tol, a másik sokkal messzebb, az örömről nem beszélve. Az öröm tol egyszerre legmesszebb meg a legközelebb az álomhoz. Meg a gyász. És az, amiről nem beszélünk, még messzebb tolódik az örömtől, s még közelebb visz hozzá. (Ez is Cholnoky.)

Róza, Almabefőtt, titkos asszony

És akkor összekötöm. Férjes asszony vagytok, lettetek, nem általam, mind a hárman, mert hogy ott van még a titkos asszony, a házasságot, gyereknevelést gyakorló lelkész, aki nemcsak lelkészfeleség, hanem az, lelkész. Azok maradtok, ápolónő nálam nem lesz belőletek. Almabefőtt meg marad almabefőtt, ami bárkiből lehet, az vagyok én is kukában végző csokorral a kezemben, másik oldalon, mégis ugyanott, rövidebb vagy hosszabb pillanatra. A polcok hosszú életűek, hosszabb életet élnek a polcok, mint a férjes asszonyok, mint a titkos lelkész, lelkész asszonyok, mondhatnám sok életre szólóan hosszabb életűek annál, mint aki odarakja őket, majd melléjük ül. Fel a polcra. (Hát ez is Krúdy.)